

परिश्रमः ।

1. आलस्यं हि मनुष्याणां शरीरस्थो महान् रिपुः ।
नास्त्युद्यमसमो बन्धुर्यं कृत्वा नावसीदति ॥
2. उद्योगिनं पुरुषसिंहमुपैति लक्ष्मीदैवेन देयमिति कापुरुषा वदन्ति ।
दैवं निहत्य कुरु पौरुषमात्मशक्त्या यत्ने कृते यदि न सिध्यति कोत्र दोषः ॥
3. उद्यमेन हि सिध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः ।
नहि सुप्तस्य सिंहस्य प्रविशन्ति मुखे मृगाः ॥
4. उद्यमः साहसं धैर्यं बुद्धिः शक्तिः पराक्रमः ।
षडेते यत्र वर्तन्ते तत्र देवः सहायकृत् ॥
5. योजनानां सहस्रं तु शनैर्गच्छेत् पिपीलिका ।
अगच्छन् वेनतेयो पि पदमेकं न गच्छति ॥
6. नात्युच्छशिखरो मेरुः नातिनिम्नं रसातलं ।
व्यवसायद्वितीयानां नातिपारो महोदधिः ॥